

Navodilo za volitve odborov ljudskih odborov

Konec oktobra in v začetku novembra bodo po vsej državi volitve odborov občinskih in okrajnih ljudskih odborov. Izvršni sveti ljudskih republik so, razen v Crni gori, določili tudi datume volitev, ker je že iztekel triletni mandat občinskega ljudskega odbora oziroma štiriletni mandat okrajnega ljudskega odbora.

Osnovna načela volilnega sistema za volitve odborov ljudskih odborov so vsebovana v splošnem zakonu o ureditvi občin in okrajev, nadaljnja njihova konkretizacija pa je regulirana z republiškim zakoni o izvolitvi in odpoklicu odborov ljudskih odborov. Kljub temu pa so se pojavila določena vprašanja, ki jih je bilo treba rešiti enotno za vso državo zato, ker niso bila rešena, ali pa zato, ker so bila različno regulirana z republiškim predpisi. To so predvsem vprašanja priznavanja svojstva proizvajalcev delavcem in uslužbencem določenih ustanov, ki se ukvarjajo z gospodarsko dejavnostjo, sestave in načina imenovanja občinskih volilnih komisij, vprašanje priznavanja volilne pravice delavcem in uslužbencem, ki so začasno nezaposleni. Ta in druga vprašanja so urejena z navodilom zveznega izvršnega sveta za izvršitev posameznih določil splošnega zakona o ureditvi občin in okrajev (Službeni list FLRJ, št. 36/57).

Vrste ustanov

Glede določanja, katere vrste ustanov, ki se ukvarjajo s proizvodnjo, transportom ali s prometom blaga ali opravljajo pošto, telegrafsko in telefonsko službo, se štejejo za gospodarske organizacije, katerih delavci in uslužbenci imajo svojstvo proizvajalcev, je bilo sprejeto stališče, da veljajo v tem pogledu zvezni predpisi, s katerimi je bilo za zvezne volitve l. 1953 predpisano, kdo se šteje za proizvajalca (navodilo za izvršitev zakona o pravicah in dolžnostih, volitvi in odpoklicu zveznih ljudskih poslancev za volitve, ki bodo v času od 22. do 28. novembra l. 1953 — Službeni list FLRJ, št. 39/53 in pojasnilo za izvajanje posameznih določil zakona o pravicah in dolžnostih, volitvi in odpoklicu zveznih ljudskih poslancev — Službeni list FLRJ, št. 41/53). Tako stališče je bilo sprejeto zato, ker morajo v tem pogledu veljati enaka načela tako za volitve odborov v zbor proizvajalcev zvezne ljudske skupščine kakor tudi za volitve odborov zborov proizvajalcev občinskih in okrajnih ljudskih odborov.

Z navodilom pa so napravljene nekatere spremembe teh predpisov, ki so pogojene po spremembah nastalih po njihovem uveljavljanju v l. 1953. Te spremembe so v tem, da se kot gospodarske organizacije, katerih delavci in uslužbenci imajo svojstvo proizvajalcev, štejejo komunalne ustanove, ki se ukvarjajo z vzdrževanjem ulic in cest, vzdrževanjem in izkoriščanjem mestnih parkov, mestno snago in dimnikarsko službo; gozdne direkcije in gozdne uprave samo, če so organizirane kot ustanove s samostojnim finansiranjem, čeprav se pretežno

ukvarjajo z enako dejavnostjo kakor gozdna gospodarstva, kakor tudi poslovne zveze kmetijskih zadrug. Navedeni zvezni predpisi se ustrezno uporabljajo tudi glede izvrševanja volilne pravice članov kmetijskih zadrug in članov njihovih gospodarstev, izvrševanja volilne pravice delavcev in uslužbencev, ki so začasno izven delovnega razmerja, izvrševanja volilne pravice proizvajalcev, ki so zaposleni na področju ribarstva, določanja pojma gospodarske organizacije kakor tudi glede pravic funkcionarja sindikalne in zadrugne organizacije, ki so ga za funkcionarja izvolili proizvajalci, da je lahko izvoljen za odbornika.

Sestava in imenovanje komisij

Z navodilom se odredjata sestava in način imenovanja občinskih komisij za volilne imenike, katerih organiziranje je določeno s 113. členom, 3. odstavkom splošnega zakona o ureditvi občin in okrajev. Te komisije prevzamejo v vsem funkcije prejšnjih okrajnih komisij za volilne imenike, a razen tega opravljajo tudi iste posle, ki so določeni s predpisom 113. člena splošnega zakona o ureditvi občin in okrajev.

Posojila brez natečaja za zgraditev »košev« za koruzo

Letos pričakujemo dober pridelek koruze. V zvezi s tem je potrebno, da zgradimo v čim krajšem roku v glavnih proizvodnih rajonih pletene skednje »koše« za spravilo koruze, ker lahko pride sicer do znatnih izgub.

Po sklepu zveznega izvršnega sveta odobrava Jugoslovanska investicijska banka posojila brez natečaja za zgraditev teh »košev« kmetijskim posestvom, ekonomijam kmetijskih zadrug in kmečkim obdelovalnim zadrugam.

Posojila bo dajala z obrestno mero 3% na leto in z rokom vrnitve do 5 let. Prva anuiteta za plačilo bo dospela leto dni po odobritvi posojila.

Posojila bo banka dajala samo za zgraditev tistih »košev«, katerih posamična predračunska vrednost ne bo presegala zneska 3 milijonov din. Posamezni prosilci za posojilo lahko predložijo prošnjo za zgraditev več takih košev, katerih skupna vrednost ni omejena.

Hkrati s prošnjo za posojilo lahko prosilec za posojilo namesto investicijskega elaborata predloži samo potrdilo teritorialno pristojne občine o količini koruze svojega pridelka v l. 1957 in o sedaj razpoložljivem prostoru za spravilo.

Na temelju naknadnega odloka zveznega izvršnega sveta, ki bo v kratkem objavljen v Službenem listu, je bil delež investitorja pri stroških investicije znižan od 10 na 5 odstotkov. Porošteni znesek se ne položi.

Banka bo odobraval posojila na vagon prostora za spravilo do zneska 142.500 din (predračunska vrednost 150.000 din).

Z navodilom je prav tako urejeno, da sodelujejo delavci in uslužbenci samostojnih obratov v sestavi kmetijske zadruge, poslovnih zvez kmetijskih zadrug ali kmetijskega posestva, ki se ukvarjajo z gospodarskimi dejavnostmi, spadajočimi v industrijsko, trgovinsko in obrtno skupino, na zborih volivcev, ki postavljajo kandidate za volitve odborov v industrijski skupini in volijo v tej skupini.

Glede delavcev in uslužbencev, ki so brez svoje krivde ostali izven delovnega razmerja, a ki so v času prenehanja delovnega razmerja imeli svojstvo proizvajalcev, je določeno, da sodelujejo na zborih volivcev, ki določajo kandidate za volitve odborov v zbor proizvajalcev občinskega ljudskega odbora in da volijo v gospodarski organizaciji, v kateri so bili nazadnje zaposleni, če imajo bivališče na sedežu te organizacije, njenega obrata ali poslovne enote, če pa to ni primer, bodo volili v kraju svojega stalnega stanovanja.

Biroji za posredovanje dela so dolžni, da pošljejo v roku petih dni po razpisu volitev ustrezni gospodarski organizaciji oziroma občinski komisiji za volilne imenike seznam imen takih delavcev in uslužbencev zaradi vpisa v volilni imenik.

Po navodilu uživajo volilno pravico v gospodarskih organizacijah samo tiste osebe, ki so v delovnem razmerju. Ker vajenci ne zasnaujajo delovnega razmerja, temveč sklepajo s podjetjem učno pogodbo, je z navodilom določeno, da vajenci nimajo niti aktivne niti pasivne volilne pravice ne glede na to, ali so dopolnili 18 let starosti, ali niso.

Ti in drugi ukrepi bodo nedvomno vplivali na pravilno in neovirano opravljanje predvolilnih del.

G. M.

Banka bo dajala posojila prosilcem za posojilo, ne da bi se spuščala v oceno njihove kreditne sposobnosti, a prosilci za posojilo so dolžni zagotoviti poroštvo teritorialno pristojne občine za redno odplačevanje posojila.

Podružnice Jugoslovanske investicijske banke bodo sprejemale prošnje za posojilo samo do 30. septembra 1957. Uporabljanje odobrenih posojil bo dovoljeno do 31. decembra 1957.

POSOJILA ZA NAKUP DOMAČE OPREME SERIJSKE PROIZVODNJE

Z analizo gospodarskih gibanj v prvi polovici letošnjega leta je bilo med drugim ugotovljeno zaostajanje v trošenju sredstev iz splošnega investicijskega sklada. V zvezi s tem je objavil zvezni državni sekretariat za finance odlok o dajanju posojil brez natečaja za nakup določene domače opreme serijske proizvodnje (Službeni list FLRJ, št. 35/57). Na temelju tega odloka je Jugoslovanska investicijska banka objavila navodilo, kako bo odobraval omenjena posojila.

Prošnjo za ta posojila lahko po omenjenem navodilu predložijo gospodarska podjetja, zadruga in njihove poslovne zveze s samostojnim finansiranjem.